

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/6652 din 18.04.2024

La nr.09/1466 din 05.04.2024

Ministerul Sănătății

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului) (număr unic 1173/MS/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.04.18 15:05:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9610 din 18.04.2024

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului) (număr unic 1173/MS/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

De asemenea, autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *"Proiectul elaborat este în concordanță cu prevederile Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului, care reprezintă un cadru de reglementare internațional pentru controlul tutunului, Republica Moldova fiind parte la Convenție din a.2009."*

În acest sens, autorul a menționat că, *"[...] progresul în domeniul controlului tutunului este relevant pentru parcursul European al Republicii Moldova, fiind parte al Acordului de Asociere. Raportul analitic al alinierii Moldovei la acquis-UE prezentat de Comisia Europeană în februarie 2023, a recunoscut progresele RM în preluarea normelor UE referitoare la fabricarea, vânzarea, publicitatea și promovarea articolelor din tutun. Totodată, în baza constatărilor din raport au fost identificate acțiunile prioritare ce urmează a fi realizate în perioada imediat următoare în vederea accelerării procesului de implementare. Una din recomandările Comisiei Europene oferite în Raportul privind extindere 2023 se referă la consolidarea cadrului legislativ în domeniul controlului tutunului."*

Acțiunea de revizuire a legislației antitutun este inclusă în Planul național de acțiuni pentru aderare a Republicii Moldova la UE pentru aa 2024-2027."

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului, Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și Codului Contravențional, fiind reglementate aspectele privind cerințele pentru raportare de către agenții economici care produc și/sau importă tutun și/sau produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, lista spațiilor unde este interzis fumatul, cerințele unice pentru etichetarea tuturor produselor din tutun, inclusiv pentru pachetele de rezerve pentru tutun încălzit, ce vor fi etichetate conform aceluiași cerințe ca și pachetele de țigarete, inclusiv suprafața dedicată avertismentelor textuale și combinate, semnul unic de interdicție a fumatului, responsabilitățile și atribuțiile poliției și carabinierului în constatarea și documentarea cazurilor de nerespectare a legislației în domeniul controlului tutunului, care țin de competența acestora, interdicția acceptării oricărui tip de sponsorizare, financiară sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau cu conexiuni cu industria tutunului, precum și promovarea de orice produse din tutun sau produse conexe, responsabilitățile autorităților cu abilități de control în domeniul controlului tutunului – Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională pentru Sănătate Publică etc.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind protejarea cetățenilor Republicii Moldova de acțiunea nocivă a tutunului.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare*".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*".

Potrivit notei informative: *"Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat."*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) *se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) *terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) *se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*
- f) *se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) *se evită tautologiile juridice;*
- h) *se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"*.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind activitatea Ministerului Sănătății, Autorității Naționale de Integritate, Consiliului Audiovizualului, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor

Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, Ministerului Afacerilor Interne (Poliția și Inspectoratul General de Carabinieri).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății în concordanță cu prevederile Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului, care reprezintă un cadru de reglementare internațional pentru controlul tutunului, Republica Moldova fiind parte la Convenție din a.2009.

În acest sens, autorul a menționat că, "[...] *progresul în domeniul controlului tutunului este relevant pentru parcursul European al Republicii Moldova, fiind parte al Acordului de Asociere. Raportul analitic al alinierii Moldovei la acquis-UE prezentat de Comisia Europeană în februarie 2023, a recunoscut progresele RM în prelua normelor UE referitoare la fabricarea, vânzarea, publicitatea și promovarea articolelor din tutun. Totodată, în baza constatărilor din raport au fost identificate acțiunile prioritare ce urmează a fi realizate în perioada imediat următoare în vederea accelerării procesului de implementare. Una din recomandările Comisiei Europene oferite în Raportul privind extindere 2023 se referă la consolidarea cadrului legislativ în domeniul controlului tutunului.*

Prin proiect se propune modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului, Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și Codului Contravențional, fiind reglementate aspectele privind cerințele pentru raportare de către agenții economici care produc și/sau importă tutun și/sau produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, lista spațiilor unde este interzis fumatul, cerințele unice pentru etichetarea tuturor produselor din tutun, inclusiv pentru pachetele de rezerve pentru tutun încălzit, ce vor fi etichetate conform aceluiași cerințe ca și pachetele de țigarete, inclusiv suprafața dedicată avertismentelor textuale și combinate, semnul unic de interdicere a fumatului, responsabilitățile și atribuțiile poliției și carabinierului în constatarea și documentarea cazurilor de nerespectare a legislației în domeniul controlului tutunului, care țin de competența acestora, interdicerea acceptării oricărui tip de sponsorizare, financiară sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau cu conexiuni cu industria tutunului, precum și promovarea de orice produse din tutun sau produse conexe, responsabilitățile autorităților cu abilități de control în domeniul controlului tutunului – Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională pentru Sănătate Publică etc.

Proiectul promovează interesul public privind protejarea cetățenilor Republicii Moldova de acțiunea nocivă a tutunului.

18.04.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2024.04.18 09:45:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Xenia Vameș Inspector principal

